

Werk uitvoeren voor natuur in Willinks Weust

Nieuwsbrief Natura 2000-gebied Willinks Weust

Nummer 3, november 2017

De provincie Gelderland werkt samen met een aantal andere organisaties aan het versterken van de natuur in uw omgeving. We willen de natuur in Natura 2000-gebieden beter beschermen. Daarvoor zijn maatregelen nodig. Voor de uitvoering daarvan is het in enkele gevallen nodig om de bestemming te herzien.

Bijzondere natuur beschermen en versterken

Willinks Weust is een kleinschalig gebied met verrassende natuur. Dat komt door de speciale opbouw van de bodem: de ondergrond bestaat voor een deel uit muschelkalk en bontzandsteen, afgedekt met keileem en zand. Dit is voor Nederland en Europa uniek en levert bijzondere natuur op. Daarom maakt het gebied deel uit van Natura 2000; een netwerk van beschermde natuurgebieden in Europa. In een van de groeves broedt elk jaar een paartje oehoes en de groeve is het leefgebied van de kamsalamander en de rugstreeppad. Zeldzame planten zoals karwijselie, vlozegge, blonde zegge, bevertjes en kammos voelen zich thuis in de vochtige graslanden. In het gebied vind je ook jeneverbesstruiken, hulst, beukenbossen en eiken-haagbeukenbossen. Deze bijzondere natuur willen we behouden en versterken. Veel zeldzame planten en dieren hebben het namelijk moeilijk. Hun leefgebied is klein, de lucht is te zuur en de grond is te droog en te voedselrijk. Als we de omstandigheden verbeteren, dan kan de natuur zich herstellen en is ze beter bestand tegen onder andere stikstof in de bodem.

Rugstreeppad, foto Henk van Ziel

provincie Gelderland

Bestemmingswijziging voor natuurmaatregelen

Dit voorjaar hebben wij u geïnformeerd over de noodzakelijke bestemmingsherziening in Willinks Weust. Veel natuurmaatregelen in Willinks Weust kunnen gewoon worden uitgevoerd zonder dat de bestemming wijzigt. Voor enkele natuurmaatregelen moet het bestemmingsplan lokaal worden herzien.

Provinciaal inpassingsplan

Normaal gesproken herziet de gemeente het bestemmingsplan. In dit geval heeft de gemeente Winterswijk aan de provincie gevraagd om de bestemmingswijziging over te nemen. Wij doen dit door een zogenaamd provinciaal inpassingsplan (PIP) op te stellen: een provinciaal bestemmingsplan waarin we de bestemming herzien van bijvoorbeeld agrarisch of bos naar natuur.

Direct belanghebbenden

De bestemmingswijziging in Willinks Weust gaat over percelen in het Natura-2000-gebied.
Dat wijzigen van de bestemming is nodig om maatregelen te nemen die de natuur herstellen. Het gaat om maatregelen uit het Programma Aanpak Stikstof (PAS). De provincie is verantwoordelijk voor het uitvoeren van deze PAS-maatregelen. Voor het uitvoeren van de PAS-natuurmaatregelen is het nodig om de bestemming ter plaatse te herzien van agrarisch of bos naar natuur. De maatregelen zijn onder andere het herstellen van schraalland door het afgraven en afplaggen van percelen en het weghalen van bos.

De voorgenomen bestemmingswijziging heeft direct gevolgen voor een heel beperkt aantal particulieren en/of agrarische ondernemers in het gebied. Deze direct belanghebbende personen zijn op de hoogte van de voorgenomen bestemmingswijziging. We zijn met hen persoonlijk in gesprek over de gevolgen voor hun eigendommen. Onze inzet is om in goed overleg tot gezamenlijk aanvaardbare afspraken te komen.

Procedure

Gedeputeerde Staten, het dagelijks bestuur van de provincie Gelderland, heeft op 10 oktober het voorontwerp-inpassingsplan voor Willinks Weust vastgesteld. Als eerste stap bespreken we nu het voorontwerp met Staatsbosbeheer, Waterschap Rijn en IJssel en gemeente Winterswijk. Na dat overleg wordt ontwerp-inpassingsplan begin 2018 door Gedeputeerde Staten vastgesteld. Meteen daarna leggen we het ontwerp-inpassingsplan ter inzage. Wij maken dit bekend met een advertentie in de huis-aan-huisbladen en een officiële bekendmaking. Voor de Winterswijkse gebieden Willinks Weust en Korenburgerveen organiseren we dan een inloopbijeenkomst waar u de documenten kunt inzien en vragen kunt stellen.

Grote keverorchis, gevlekte orchis, fraai hertshooi, karwijselie, hengel, vuilboom, blauwe knoop. Foto Henk van Ziel

Zienswijze indienen

Gedurende deze inspraakperiode van 6 weken kunt u een zienswijze indienen. In de zienswijze beschrijft u waar u het wel en niet mee eens bent. We bundelen alle zienswijzen in een reactienota. Hierin staat wat we doen met de ingediende zienswijzen. Past uw voorstel in de beoogde natuurdoelen en in de uitvoering, dan nemen we het mee in het ontwerp-inpassingsplan. Gedeputeerde Staten leggen vervolgens het inpassingsplan samen met de reactienota voor aan Provinciale Staten van de provincie Gelderland. Voorafgaand aan het besluit van Provinciale Staten kunnen indieners van een zienswijze deze mondeling toelichten. We verwachten dat Provinciale Staten het inpassingsplan in mei 2018 vaststellen. Bent u het niet eens met het vastgestelde inpassingsplan? Dan kunt u als belanghebbende in beroep gaan bij de Raad van State.

Meer weten?

Wilt u meer weten over het opstellen van het provinciaal inpassingsplan door de provincie? Neem dan contact op met het Provincieloket, 026 359 99 99 of provincieloket@gelderland.nl.

V.l.n.r. U. Hassefras Gebiedsmanager Achterhoek Natuurmonumenten, G.J. de Fijter, Programmamanager Natuur en Landschap provincie Gelderland, R. Roeters, Gebiedsmanager Veluwe Achterhoek Staatsbosbeheer, R. Gerard, Directeur Waterschap Rijn en IJssel

Gezamenlijke voorbereiding natuurherstel Oost-Gelderse natuurgebieden

Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, Waterschap Rijn en IJssel en provincie gaan in nauwe samenwerking aan de slag met het natuurherstel in 5 Natura 2000-gebieden. Door de werkzaamheden samen voor te bereiden, in plaats van ieder voor zich, verloopt de voorbereiding efficiënter, effectiever en is goedkoper. Het gaat om 4 Natura 2000-gebieden vlak bij Winterswijk en Stelkampsveld, een Natura 2000-gebied bij Lochem.

Eén gezamenlijk plan voor elk Natura 2000-gebied

De samenwerkende partijen hebben op 27 september 2017 een realisatieovereenkomst per gebied ondertekend. Daarin staat onder meer dat zij samen plannen verder uitwerken voor het inrichten en beheer van de 5 gebieden. Uiterlijk 1 juli 2019 moet er voor elk gebied een gezamenlijk plan liggen voor het uitvoeren van de inrichtingsmaatregelen. De maatregelen moeten zijn uitgevoerd voor 1 juli 2021. Voor Willinks Weust hebben Staatsbosbeheer, Waterschap Rijn en IJssel en provincie de overeenkomst ondertekend.

Makkelijker voor belanghebbenden: één aanspreekpunt

De partijen hebben afgesproken om samen het natuurinrichtingsplan uit te werken. De hiervoor benodigde onderzoeken, zoals archeologische en ecologische onderzoeken voeren we gezamenlijk uit. Dat geldt ook voor de aanvraag van vergunningen, het maken van een bestek voor de inrichting en de aanbesteding van de uitvoering. De voordelen voor belanghebbenden zijn: een gezamenlijk plan per gebied en één aanspreekpunt per gebied.

Eén coördinerende partij per gebied

Per gebied is één organisatie benoemd die alle overeengekomen werkzaamheden gaat coördineren. In Willinks Weust is Staatsbosbeheer de coördinerende partij. In de volgende nieuwsbrief leest u daar meer over.

Natuurgebieden in Winterswijk

Aan drie kanten omsloten door Duitsland, liggen ver van de snelweg een aantal unieke natuurgebieden. In onder meer het Wooldse Veen, Willinks Weust, Korenburgerveen, Bekendelle en het gebied rond de Boven-Slinge werkt de provincie Gelderland samen met het Waterschap Rijn en IJssel, de gemeente Winterswijk, en terreinbeherende organisaties aan de bescherming en het herstel van de prachtige natuur als onderdeel van het Gelders Natuurnetwerk.

Kavelsloot Lange Wei, bovenloop van Vossenveldsebeek

Inrichtingsplan voor natuur en effecten van maatregelen

Ter voorbereiding van het opstellen van het natuurinrichtingsplan ronden we de komende maanden een aantal lopende onderzoeken af. Daarnaast vragen we een adviesbureau om het definitieve inrichtingsplan voor Willinks Weust op te stellen. Dit adviesbureau gaat begin 2018 aan het werk.

Het werk bestaat uit het bepalen van de effecten van de inrichtingsmaatregelen en het maken van een detailuitwerking van deze maatregelen. Af en toe zult u mensen in het gebied zien rondlopen om aanvullend onderzoek te doen. Het inrichtingsplan voor de uitvoering van de maatregelen moet uiterlijk 1 juli 2019 gereed zijn, ook moeten dan de vergunningen zijn afgegeven.

Effecten beperken

We maken niet alleen een inrichtingsplan voor natuur, maar we onderzoeken ook de effecten die de maatregelen hebben op de omgeving. We willen de effecten van de maatregelen voor de omgeving zoveel mogelijk beperken.

Oplossingen

Van sommige gebieden verwachten we dat ze natter worden. Daarom gaan we met alle betrokken eigenaren in gesprek over mogelijke oplossingen om de effecten van vernatting te voorkomen.
We verwachten deze gesprekken medio 2018 met de betrokken eigenaren te voeren. In een volgende nieuwsbrief informeren we u verder over de voorbereidingen voor het inrichtingsplan en het gesprek met betrokken eigenaren.

Hoe weten we of de maatregelen werken?

Met de uitvoering van de maatregelen om waardevolle gebieden en soorten te behouden en te herstellen, is veel geld gemoeid. We willen daarom graag weten of we de afgesproken doelen ook halen of dat we ze zo nodig moeten bijstellen. Meten is weten! De provincie heeft hierover met Staatsbosbeheer en Waterschap Rijn en IJssel afspraken gemaakt.

Meetplan aanpak stikstof

In opdracht van de provincie heeft Bosgroep midden Nederland een meetplan opgesteld voor de maatregelen die stikstof in de bodem moeten verminderen. Dit zijn maatregelen uit het Programma Aanpak Stikstof (PAS). Door gedurende een langere periode informatie te verzamelen over de waterstanden, de water- en bodemkwaliteit en het voorkomen van bepaalde karakteristieke planten kunnen we zien of we de gewenste resultaten bereiken.

Jaarlijkse veldbezoek

Voor het Programma Aanpak Stikstof (PAS) voeren we elk jaar een veldbezoek uit om de 'vinger aan de pols' te houden. Bij dat veldbezoek staat centraal de vraag of er ontwikkelingen zijn in het gebied die afwijken van de gewenste ontwikkelingen. Op 6 juli hebben vertegenwoordigers van de provincie, Staatsbosbeheer en Bosgroep het gebied bezocht. Van ieder bezoek maken we een verslag. Er zijn dit jaar geen opvallende ontwikkelingen voor de stikstofgevoelige planten vastgesteld. Dat komt ook doordat er nog geen inrichtingsmaatregelen uit het Programma Aanpak Stikstof zijn uitgevoerd.
De definitieve gebiedsrapportage kunt u lezen op www.bij12.nl. Willinks Weust is nummer 62 in de lijst.

Ontwikkeling kamsalamander

In Willinks Weust vind je een populatie van de kamsalamander. We willen dat het aantal kamsalamanders toeneemt en de omvang en kwaliteit van zijn leefgebied verbetert. Om de ontwikkeling van de kamsalamander in de gaten te houden, maken we om de 2 jaar een inventarisatie, zodat we kunnen volgen of deze diersoort zich uitbreidt.

Monitoring natuurbeheer

Naast de specifieke monitoring voor PAS en Natura 2000 vindt in Willinks Weust ook een algemene inventarisatie plaats van dieren en planten. Hiermee brengen we de resultaten van het natuurbeheer in beeld. Iedere beheerder die subsidie voor het beheer ontvangt, voert een dergelijke inventarisatie uit.

Meetnet voor grondwater

Om te meten hoe nat het wordt, is in het gebied en daarbuiten een netwerk van peilbuizen aanwezig waarin de grondwaterstand continu wordt gemeten. De metingen zijn direct na plaatsing van de peilbuizen gestart en lopen door tot 5 jaar na uitvoering van de watermaatregelen. Met behulp van ingebouwde meetapparatuur worden de grondwaterstanden elk uur gemeten en opgeslagen. De gegevens zijn belangrijk voor het monitoren van de natuurontwikkeling en het vaststellen van eventuele schade. De meetgegevens zijn openbaar. U kunt ze raadplegen via de website van Waterschap Rijn en IJssel.

Planning voorbereiding en natuurmaatregelen Willinks Weust

10 oktober 2017	Gedeputeerde Staten stellen voorontwerp-inpassingsplan vast
Voorjaar 2018	Gedeputeerde Staten stellen ontwerp-inpassingsplan vast
Voorjaar 2018	inspraakperiode van 6 weken op ontwerp-inpassingsplan
Voorjaar 2018	inloopbijeenkomst over ontwerp-inpassingsplan
Voorjaar 2018	Provinciale Staten stellen inpassingsplan vast
Voorjaar 2018	adviesbureau voert onderzoeken uit
Medio 2018	gesprekken met eigenaren over effecten vernatting
Voorjaar 2019	procedure Waterwet met inspraak
1 juli 2019	inrichtingsplan klaar, onderzoeken afgerond, vergunningen aangevraagd
1 juli 2021	natuurmaatregelen voor Willinks Weust zijn uitgevoerd.

Aanpak stikstof

Veel plantensoorten doen het slecht door te veel stikstof in de bodem. Daarom is het Programma Aanpak Stikstof (PAS) gemaakt. Daarin staat welke maatregelen nodig zijn om de verslechtering van de natuur, voor zover die het gevolg is van het neerslaan van stikstof, tot stilstand te brengen en om te zetten in herstel. De natuur moet weer tegen een stootje kunnen en beter bestand zijn tegen stikstof in de bodem. De PAS-maatregelen zijn in het Natura 2000-beheerplan opgenomen. De provincie is wettelijk verplicht de maatregelen voor juli 2021 uit te voeren. Met deze maatregelen ontstaat weer ruimte voor economische bedrijvigheid in de buurt van de Natura 2000-gebieden.

Heischraal grasland met blauwe knoop en gehakkelde aurelia, foto Henk van Ziel

Colofon

Deze nieuwsbrief is een initiatief van de provincie Gelderland en komt tot stand in samenwerking met Waterschap Rijn en IJssel, Staatsbosbeheer en gemeente Winterswijk. U ontvangt deze nieuwsbrief omdat u eigendommen heeft in of dichtbij Willinks Weust of omdat u in het verleden betrokken was. Wij houden u via deze nieuwsbrief op de hoogte van de ontwikkelingen in Willinks Weust. In 2018 organiseren wij een of meerdere bijeenkomsten. We hopen u dan meer in detail te kunnen informeren over de geplande maatregelen voor de natuur in het gebied.

Aanmelden nieuwsbrief
Gedurende de looptijd van het project ontvangt u 2 keer per jaar een nieuwsbrief, of vaker als er nieuws is. De nieuwsbrieven sturen we digitaal. Ontvangt u de nieuwsbrief nog niet? Stuur dan een mail naar: willinksweust@gelderland.nl. Als u geen e-mailadres heeft, neem dan telefonisch contact op, dan sturen wij u de nieuwsbrief per post.

Meer informatie op website
Achtergrondinformatie en documenten kunt u raadplegen op www.gelderland.nl/willinks-weust. In de vorige 2 nieuwsbrieven staat informatie over het provinciale inpassingplan en het gerealiseerde meetnet voor grondwater. Deze nieuwsbrieven vindt u ook op de website.

Provincie Gelderland
Markt 11
6811 CG Arnhem
Postbus 9090
6800 GX Arnhem
026 359 99 99
provincieloket@gelderland.nl
www.gelderland.nl

17153 010